

ЗАКОН за техническите изисквания към продуктите

Обн., ДВ, бр. 86 от 1.10.1999 г., изм., бр. 63 от 28.06.2002 г., изм. и доп., бр. 93 от 1.10.2002 г., в сила от 2.12.2002 г., изм., бр. 18 от 25.02.2003 г., доп., бр. 107 от 9.12.2003 г., в сила от 10.06.2004 г., изм. и доп., бр. 45 от 31.05.2005 г., доп., бр. 77 от 27.09.2005 г., в сила от 27.09.2005 г., изм., бр. 88 от 4.11.2005 г., бр. 95 от 29.11.2005 г., в сила от 1.03.2006 г., бр. 105 от 29.12.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., доп., бр. 62 от 1.08.2006 г., в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз - 1.01.2007 г., изм. и доп., бр. 76 от 15.09.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., доп., бр. 41 от 22.05.2007 г., изм. и доп., бр. 86 от 26.10.2007 г.

Сборник закони - АПИС, кн. 11/99 г., стр. 126; кн. 11/2002 г., стр. 153; кн. 10/2005, стр. 355

Библиотека закони - АПИС, т. 8, р. 2, № 115

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този закон урежда:

1. (изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г.) реда за определяне на съществените изисквания към продуктите, които са предназначени за пускане на пазара и/или за пускане в действие;

2. (нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) реда за определяне на изискванията за екопроектиране към енергопотребяващите продукти (ЕПП), които са предназначени за пускане на пазара и/или за пускане в действие;

3. (изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., предишна т. 2, бр. 86 от 2007 г.) задълженията на лицата, които пускат продукти на пазара и/или ги пускат в действие;

4. (доп. - ДВ, бр. 45 от 2005 г., предишна т. 3, доп., бр. 86 от 2007 г.) реда за определяне на правата и задълженията на производителите и лицата, които извършват дейностите по оценяване на съответствието на продуктите със съществените изисквания и/или изискванията за екопроектиране;

5. (нова - ДВ, бр. 93 от 2002 г., доп., бр. 45 от 2005 г., предишна т. 4, доп., бр. 86 от 2007 г.) надзора на пуснатите на пазара и/или пуснатите в действие продукти, за които има определени съществени изисквания и/или изисквания за екопроектиране и такива, които осигуряват изпълнението на съществените изисквания към строежите;

6. (предишна т. 4, изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., предишна т. 5, изм., бр. 86 от 2007 г.) техническият надзор за спазване на техническите изисквания, правилата и нормите за устройството или монтажа и за безопасна експлоатация на съоръженията с повишена опасност;

7. (нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) условията за издаване на лицензии за осъществяване на технически надзор на съоръжения с повишена опасност;

8. (нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) условията за вписване в регистър на лицата,

осъществяващи поддръжане, ремонтване и преустройство на съоръжения с повишена опасност.

Чл. 2. Този закон цели:

1. (изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., доп., бр. 45 от 2005 г.) да създаде условия, които гарантират пускането на пазара и/или пускането в действие на продукти, които не застрашават живота и здравето на хората, безопасността на домашните животни, интересите на потребителите и опазването на околната среда и вещите, когато продуктите са правилно монтирани, поддържани и се използват по предназначение;

2. (доп. - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) да уеднакви съществените изисквания към продуктите със съществените изисквания, приети в Директивите на Европейския съюз от "Нов подход", и да осигури условия за взаимно признаване на резултатите от оценяване на съответствието и за интегриране в единния пазар на Европейския съюз;

3. (нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) да гарантира пускането на пазара и/или пускането в действие на ЕПП, които отговарят на изискванията за екопроектиране, с което да се създадат условия за устойчиво развитие чрез увеличаване на енергийната ефективност и нивото на защита на околната среда, както и за подобряване сигурността на енергоснабдяването.

Чл. 3. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., бр. 45 от 2005 г., доп., бр. 86 от 2007 г.) Продукти, за които са определени съществени изисквания в наредбите по чл. 7, наричани по-нататък "съществените изисквания" или ЕПП, за които са определени изисквания за екопроектиране в мерките по прилагането по чл. 26а, наричани по-нататък "изисквания за екопроектиране", се пускат на пазара и/или се пускат в действие само когато съответстват на тези изисквания.

Чл. 4. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., бр. 45 от 2005 г., изм., бр. 86 от 2007 г.) (1) Всеки продукт, за който са определени съществени изисквания и/или изисквания за екопроектиране, се пуска на пазара и/или се пуска в действие след оценяване и удостоверяване на съответствието му с тези изисквания.

(2) Задължението да бъде оценено и удостоверено съответствието на продукта по ал. 1 е на производителя или на други лица, определени в наредбите по чл. 7 и/или в мерките по прилагането по чл. 26а.

(3) Оценяването и удостоверяването на съответствието със съществените изисквания и/или с изискванията за екопроектиране се извършват съгласно изискванията на глава трета и/или глава трета "а", или по законодателството на друга държава - членка на Европейския съюз, с което се въвеждат директиви от "Нов подход".

(4) Производителят може да упълномощи свой представител - физическо или юридическо лице, установено на територията на Европейския съюз, да действа от негово име за изпълнение на задълженията му, свързани с пускането на пазара и/или с пускането в действие на продуктите, наричан по-нататък "упълномощен представител". Пълномощното трябва да бъде в писмена форма и в него да бъдат посочени действията, които упълномощеният представител може да извършва.

(5) Вносителите са длъжни да пускат на пазара само продукти, чието съответствие е оценено и удостоверено.

Чл. 4а. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2002 г., изм., бр. 45 от 2005 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Производителите, вносителите и/или други лица, когато това е предвидено в наредбите по чл. 7 и/или в мерките по прилагането по чл. 26а, са длъжни да посочат наименованието и адреса си на управление върху продукта, а когато това е невъзможно - върху опаковката му и придружаващата го документация.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Лицата по ал. 1 са длъжни да предоставят продукти с инструкция и/или указание за употребата им на български език, когато такива се изискват от наредбите по чл. 7 и/или от мерките по прилагането по чл. 26а.

Чл. 4б. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2002 г., изм., бр. 45 от 2005 г., доп., бр. 86 от 2007 г.) Търговците са длъжни да предлагат само продукти, които съгласно изискванията на наредбите по чл. 7 и/или на мерките по прилагането по чл. 26а са:

1. с обозначено наименование и адрес на управление на лицата по чл. 4а, ал. 1;
2. (доп. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) с маркировка за съответствие и допълнителна маркировка, когато такава се изисква от наредбите по чл. 7;
3. с декларация за съответствие в случаите, когато се изисква декларацията да придружава продукта;
4. с инструкция и/или указание за употреба на български език.

Чл. 5. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., бр. 45 от 2005 г., изм. и доп., бр. 76 от 2006 г., изм., бр. 86 от 2007 г.) (1) За продуктите, които са проектирани и произведени съгласно изискванията на националните стандарти на държавите - членки на Европейския съюз, с които се въвеждат хармонизирани европейски стандарти, чиито номера са публикувани в "Официален вестник" на Европейския съюз, се смята, че те съответстват на съществените изисквания и/или на изискванията за екопроектиране, които се покриват от тези стандарти.

(2) Смята се, че строителните продукти са годни за употреба и строежите, в които те се влагат, отговарят на съществените изисквания, когато строителните продукти са проектирани и произведени съгласно изискванията на следните технически спецификации:

1. национални стандарти на държавите - членки на Европейския съюз, с които се въвеждат хармонизирани европейски стандарти, чиито номера са публикувани в "Официален вестник" на Европейския съюз;
2. европейски технически одобрения, когато няма технически спецификации по т. 1;
3. национални технически спецификации, чиито номера са публикувани в "Официален вестник" на Европейския съюз, когато няма технически спецификации по т. 1 и 2.

(3) Когато не съществуват технически спецификации по ал. 2, строителните продукти се проектират и произвеждат съгласно изискванията на следните технически

спецификации:

1. национални стандарти на държавите - членки на Европейския съюз, с които се въвеждат европейски или международни стандарти;

2. български национални стандарти, когато няма стандарти по т. 1;

3. български технически одобрения, когато няма стандарти по т. 1 и 2.

(4) При прилагането на техническите спецификации по ал. 3 не се нанася маркировката за съответствие по чл. 24.

Глава втора

РЕД ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПРОДУКТИТЕ

Чл. 6. (1) Министерският съвет възлага с решение на министри и на други органи на изпълнителната власт разработването на наредби, с които се определят съществените изисквания към продуктите.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 93 от 2002 г.) Със съществените изисквания към продуктите се определят резултатите, които е необходимо да се постигнат, или рисковете, които трябва да се избегнат, за да се осигури защитата на живота и здравето на хората, безопасността на домашните животни, защитата на потребителите и опазването на околната среда и вещите.

Чл. 7. (1) Министерският съвет приема по предложение на определените в решението по чл. 6 министри и други органи на изпълнителната власт съответните наредби, с които се определят:

1. (доп. - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) продуктите или групите продукти, за които се определят съществените изисквания;

2. съществените изисквания към продуктите;

3. (изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г.) процедурите за оценяване на съответствието със съществените изисквания и начините на удостоверяване на съответствието;

4. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) необходимите документи и редът за получаване на разрешение за оценяване на съответствието, както и допълнителните специфични критерии към лицата, които оценяват съответствието, и задълженията им по процедурите за оценяване на съответствието;

5. правилата за нанасяне на маркировката за съответствие.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г.).

Глава трета

ОЦЕНЯВАНЕ И УДОСТОВЕРЯВАНЕ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО НА ПРОДУКТИТЕ
СЪС

СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ. НОТИФИЦИРАНИ ОРГАНИ

(Загл. изм. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.)

Чл. 8. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., бр. 45 от 2005 г.) (1) Оценяването на съответствието на продукти със съществените изисквания, наричано по-нататък "оценяване на съответствието", се извършва съгласно процедурите, определени в наредбите по чл. 7.

(2) (Нова - ДВ, бр. 76 от 2006 г.) С наредбата по чл. 7 за съществените изисквания към строежите и оценяване на съответствието на строителните продукти се определя редът за издаване на европейски технически одобрения и за въвеждане на Ръководствата за европейски технически одобрения.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., предишна ал. 2, бр. 76 от 2006 г., изм., бр. 86 от 2007 г.) Процедурите за оценяване на съответствието, определени с наредбите по чл. 7 и/или с мерките по прилагането по чл. 26а и които са приложими към съответния продукт, се изпълняват от производителите или от нотифицираните пред Европейската комисия органи, чиито идентификационни номера са обявени в Информационната система за нотифицираните и оправомощени органи в областта на директивите от "Нов подход".

Чл. 9. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г.) Разрешението за извършване на оценяване на съответствието се издава от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 76 от 2006 г.) Министърът на регионалното развитие и благоустройството:

1. издава, отказва издаването или отнема разрешенията на лица за извършване на оценяване на съответствието на строителните продукти и за издаване на Европейски технически одобрения по реда на тази глава;

2. извършва проверки на лицата по т. 1 по реда на чл. 14в.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., отм., бр. 86 от 2007 г.).

(4) (Нова - ДВ, бр. 76 от 2006 г.) Министърът на регионалното развитие и благоустройството уведомява Европейската комисия и държавите - членки на Европейския съюз, за издадените и отнетите разрешения за оценяване на съответствието на строителните продукти, както и за издадените и отнетите разрешения за издаване на европейски технически одобрения.

Чл. 10. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 45 от 2005 г., изм., бр. 105 от 2005 г., бр. 86 от 2007 г.) Разрешението за извършване оценяване на съответствието се издава на лице, което:

1. е вписано в търговския регистър или е създадено със закон или с акт на Министерския съвет;

2. разполага с необходимия персонал, най-малко половината от който е нает по безсрочни трудови договори, както и с технически средства за извършване на изпитвания

като част от процедурите за оценяване на съответствието;

3. не е участвало, включително и наетият от него персонал, при проектирането, производството, доставката и монтажа на продуктите, чието оценяване ще извършва, нито е официален представител на организация, извършила някоя от тези дейности;

4. има нает персонал, който притежава:

а) професионален опит и техническа компетентност за оценяване на съответствието;

б) достатъчни познания за изискванията по отношение на извършваните дейности и практически умения за тяхното изпълнение;

в) необходимите способности за съставяне на протоколи, доклади и сертификати, които удостоверяват резултатите от извършените дейности;

5. може да гарантира безпристрастност и независимост на персонала си;

6. има застраховка за вредите, които могат да настъпят вследствие на неизпълнение на задълженията му във връзка с оценяване на съответствието в обхвата на всяка наредба, по която кандидатства за получаване на разрешение, която да е в размер, съответстващ на щетите, които може да причини съответният продукт;

7. няма парични задължения към държавата или към община по смисъла на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, установени с влязъл в сила акт на компетентен орган, или задължения към осигурителни фондове, освен ако компетентният орган е допуснал разсрочване или отсрочване на задълженията;

8. има персонал, обвързан с изискването за опазване на професионалната тайна относно информацията, която получава при извършване на дейността;

9. не е обявено в несъстоятелност или не се намира в производство по несъстоятелност или ликвидация.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г.) В наредбите по чл. 7 се определят специфични критерии към лицата в зависимост от процедурите за оценяване на съответствието.

(3) (Нова - ДВ, бр. 76 от 2006 г.) Лицата, които кандидатстват за получаване на разрешение за издаване на европейски технически одобрения, трябва да отговарят на изискванията на ал. 1 и на специфичните критерии, определени с наредбата по чл. 7.

Чл. 11. (1) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., доп., бр. 45 от 2005 г., бр. 86 от 2007 г.) Лицето, което кандидатства за получаване на разрешение за извършване на оценяване на съответствието, подава писмено заявление, придружено от документите, определени в съответната наредба по чл. 7. Когато лицето кандидатства за получаване на разрешение по повече от една наредба, то подава отделни заявления, придружени със съответните документи.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., бр. 45 от 2005 г.) Когато лицето, което кандидатства за получаване на разрешение за оценяване на съответствието, представя валиден сертификат за акредитация съгласно стандарти, посочени в съответната наредба по чл. 7, се смята, че лицето има функционираща система по качеството, отговаря на изискванията на чл. 10, ал. 1, т. 3, 5 и 8 и има техническа компетентност за дейности и продукти в обхвата на акредитацията.

(3) (Нова - ДВ, бр. 93 от 2002 г., изм., бр. 45 от 2005 г.) Съответствието на лицата, които кандидатстват за получаване на разрешение, с изискванията на чл. 10 се установява чрез проверки на документи и проверки на място.

(4) (Нова - ДВ, бр. 93 от 2002 г., отм., бр. 45 от 2005 г.).

Чл. 12. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., бр. 45 от 2005 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г.) Председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, съответно министърът на регионалното развитие и благоустройството, след получаване на заявлението организира извършването на проверка на документите за установяване на съответствието с изискванията на чл. 10. Сроктът за извършване на проверката е два месеца, а в случаите по чл. 11, ал. 2 - един месец.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г.) Когато при проверката на документите се установят несъответствия с изискванията на чл. 10, председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, съответно министърът на регионалното развитие и благоустройството, писмено уведомява заявителя за установените несъответствия, предоставя му копие от резултатите от проверката и определя срок за отстраняване на несъответствията, който не трябва да бъде по-дълъг от два месеца. Сроктът по чл. 12а, ал. 5 спира да тече до отстраняването на несъответствията.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г.) Когато несъответствията не са отстранени в определения срок, председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, съответно министърът на регионалното развитие и благоустройството, с мотивирана заповед отказва издаване на разрешение.

Чл. 12а. (Нов - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г.) При положителен резултат от проверката по чл. 12 председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, съответно министърът на регионалното развитие и благоустройството, със заповед определя комисия, която в едномесечен срок да извърши проверка на място за установяване компетентността на кандидата и способността му да изпълнява заявените процедури за оценяване на съответствието. Когато проверката на място изисква специални знания, в състава на комисията могат да се привличат външни експерти в съответната област.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г.) Когато при проверката на място се установят несъответствия, председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, съответно министърът на регионалното развитие и благоустройството, писмено уведомява заявителя за установените несъответствия и определя срок за отстраняване на несъответствията, който не трябва да бъде по-дълъг от два месеца. Сроктът по ал. 5 спира да тече до отстраняване на несъответствията.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г.) Когато заявителят не отстрани установените несъответствия в определения срок, председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, съответно министърът на регионалното развитие и благоустройството, с мотивирана заповед отказва издаването на разрешение.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г.) Комисията по ал. 1 представя доклад на председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, съответно на министъра на регионалното развитие и благоустройството, за резултатите от проверката на място.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., бр. 86 от 2007 г.) В срок 6 месеца от подаване на заявлението и на документите по чл. 11, ал. 1 председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, съответно министърът на регионалното развитие и благоустройството, въз основа на резултатите от проверката на документи и проверката на място взема решение за издаване на разрешение или отказва издаването му с мотивирана заповед, ако заявителят не отговаря на изискванията на чл. 10.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Заявителят се уведомява писмено в 7-дневен срок от вземането на решение за издаване на разрешение или от издаването на заповедта за отказ.

(7) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, съответно министърът на регионалното развитие и благоустройството, в 7-дневен срок от уведомлението по ал. 6 обявява одобрените лица за оценяване на съответствието пред Европейската комисия и държавите членки чрез Информационната система за нотифицираните и оправомощени органи в областта на директивите от "Нов подход".

(8) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Идентификационният номер на лицата за оценяване на съответствието, наричани по-нататък "нотифицирани органи", се определя от Европейската комисия.

(9) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, съответно министърът на регионалното развитие и благоустройството, издава разрешение за оценяване на съответствието на нотифицираните органи по ал. 8.

Чл. 12б. (Нов - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) За разширяване обхвата на разрешението за оценяване на съответствието се подава ново заявление по чл. 11.

Чл. 13. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., отм., бр. 45 от 2005 г.).

Чл. 14. Разрешението за извършване на оценяване на съответствието съдържа:

1. наименование на органа, издал разрешението;
2. (нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) идентификационен номер на нотифицирания орган, определен от Европейската комисия;
3. (предишна т. 2 - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) име/фирма, седалище, адрес на управление и представителство на лицето, на което се издава разрешението;

4. (доп. - ДВ, бр. 45 от 2005 г., предишна т. 3, бр. 86 от 2007 г.) наименование на продуктите или групите продукти и процедурите за оценяване на съответствието им;

5. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2005 г., предишна т. 4, бр. 86 от 2007 г.) дата на издаване на разрешението.

Чл. 14а. (Нов - ДВ, бр. 45 от 2005 г., изм., бр. 95 от 2005 г., бр. 86 от 2007 г.) Нотифицираните органи са длъжни да представят в Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, съответно в Министерството на регионалното развитие и благоустройството, годишен доклад за дейността си, който съдържа информация за извършените оценки за съответствието по видове продукти и процедури, копия от издадените сертификати и одобрения, отказите за издаване на сертификати и одобрения, предявените възражения и рекламации и предприетите действия по решаването им.

Чл. 14б. (Нов - ДВ, бр. 45 от 2005 г., изм., бр. 86 от 2007 г.) Нотифицираните органи са длъжни да уведомят съответния орган по чл. 9 в 7-дневен срок от настъпването на промени във:

1. правния и акредитационния им статус, структурата, обхвата на дейност и процедурите за оценяване на съответствието, както и на лицата за контакти, телефоните и електронните адреси;

2. системата на качеството, ръководството или персонала, които влияят върху изпълнението на процедурите за оценяване на съответствието;

3. правния и акредитационния статус на подизпълнителите или тяхната смяна, в случай че се ползват такива;

4. обстоятелствата по чл. 10, ал. 1, т. 6, 7 и 9.

Чл. 14в. (Нов - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Органите по чл. 9 извършват ежегодни планирани проверки за спазване на условията, при които е било издадено разрешението и практическото изпълнение на процедурите за оценяване на съответствието, и за поддържането на техническата компетентност на персонала.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Органите по чл. 9 могат да извършват извънредни проверки на място на нотифицираните органи при получаване на информация по чл. 14б или при сигнали, жалби и рекламации, свързани с дейността им.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г.) Проверките по ал. 1 и 2 се извършват от комисия, определена със заповед от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, съответно от министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Когато при проверките се установят несъответствия с изискванията на чл. 10 или пропуски и несъответствия при изпълнение на процедурите за оценяване на съответствието, органът по чл. 9:

1. дава предписание със срок не по-дълъг от два месеца за отстраняване на констатираните несъответствия и пропуски, или

2. временно спира дейността по оценяване на съответствието до отстраняването на несъответствията и пропуските, но за не повече от три месеца, и уведомява Европейската комисия.

Чл. 15. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., бр. 45 от 2005 г., бр. 86 от 2007 г.) (1) Разрешението за оценяване на съответствието се отнема от органа по чл. 9, който го е издал, когато при проверките се установи, че нотифицираният орган:

1. е престанал да отговаря на някое от изискванията по чл. 10;

2. не е в състояние да продължи изпълнението на процедурите за оценяване на съответствието;

3. не изпълнява процедурите за оценяване на съответствието съгласно изискванията на съответните наредби по чл. 7;

4. не е изпълнил в определения срок предписанията, дадени при проверките по чл. 14в.

(2) Отнемането на разрешението по ал. 1 може да се отнася за една или за всички процедури за оценяване на съответствието.

(3) Органът по чл. 9 уведомява писмено нотифицирания орган за отнемане на разрешението в 7-дневен срок от издаването на заповедта.

Чл. 15а. (Нов - ДВ, бр. 45 от 2005 г., изм. и доп., бр. 86 от 2007 г.) Лице, нотифициран орган, на който е отказано издаване на разрешение за оценяване на съответствието по чл. 12 и 12а или нотифициран орган, на който е отнето разрешение по чл. 15, може да подаде заявление по чл. 11, ал. 1 не по-рано от една година от датата на влизане в сила на заповедта за отказа или отнемането на разрешението.

Чл. 16. (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Отказът да се издаде разрешение за извършване на оценяване на съответствието, както и заповедта за отнемане на разрешението подлежат на обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването.

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., доп., бр. 76 от 2006 г.) За издаването на разрешения за оценяване на съответствието и за издаване на европейски технически одобрения се събират държавни такси, чиито размери се определят с тарифа, одобрена от Министерския съвет.

Чл. 18. (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., отм., бр. 86 от 2007 г.).

Чл. 19. (1) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г.) Държавната агенция за метрологичен и технически надзор води регистър на издадените и отнетите разрешения за извършване на оценяване на съответствието.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г.) Данните от регистъра се публикуват в официалния бюлетин на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор.

Чл. 20. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., бр. 45 от 2005 г., бр. 86 от 2007 г.) Регистърът съдържа данните по чл. 14 и идентификационния номер на нотифицирания орган.

Чл. 20а. (Нов - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) За прилагане на единен подход при извършване на процедурите за оценяване на съответствието на

национално ниво и уеднаквяване на националния подход с подхода в Европейския съюз нотифицираните органи:

1. участват в национални работни групи по съответната наредба по чл. 7 за координация и сътрудничество по въпроси, отнасящи се до оценяване на съответствието с изискванията;

2. поддържат компетентността на персонала си, като участват в дейността по национална стандартизация и се информират за решения и документи на работните групи към Европейската комисия по директивите от "Нов подход" и участват в работните групи на нотифицираните органи на държавите членки.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г.) Държавната агенция за метрологичен и технически надзор и Министерството на регионалното развитие и благоустройството осигуряват:

1. организационно-технически работата на съответните национални работни групи по ал. 1 и определят свои представители за участие в тях;

2. достъп на националните работни групи до решения и документи.

Чл. 21. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г.) (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Съответствието на всеки продукт със съществените изисквания се удостоверява с маркировка за съответствие, с допълнителна маркировка и с декларация за съответствие, когато такива се изискват от наредбите по чл. 7, и с техническо досие.

(2) Изискванията за съдържанието на декларацията за съответствие и на техническото досие се определят с наредбите по чл. 7.

Чл. 22. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., бр. 45 от 2005 г., доп., бр. 86 от 2007 г.) Производителят или неговият упълномощен представител, или други лица, посочени в наредбите по чл. 7, нанасят маркировка за съответствие, допълнителна маркировка и съставят на български език декларация за съответствие, когато това се изисква от наредбите по чл. 7.

Чл. 23. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., доп., бр. 86 от 2007 г.) За продуктите, които имат маркировка за съответствие, допълнителна маркировка и декларация за съответствие, когато такива се изискват от наредбите по чл. 7, се смята, че съответстват на съществените изисквания и съответствието им е оценено по процедури, определени в наредбите по чл. 7.

Чл. 24. (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) Министерският съвет с наредба определя правилата за нанасяне и графичното изображение на маркировката за съответствие.

Чл. 24а. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2002 г., отм., бр. 45 от 2005 г.)

Чл. 25. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., бр. 45 от 2005 г.) Производителят или неговият упълномощен представител, или други лица, посочени в наредбите по чл. 7, са длъжни да съхраняват техническото досие не по-малко от 10 години от последната дата на производство на продукта, освен ако съответната наредба не предвижда друг срок.

Чл. 26. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., изм., бр. 45 от 2005 г.) (1) Производителят или неговият упълномощен представител, или други лица, посочени в наредбите по чл. 7, при поискване от органите за надзор на пазара предоставят техническото досие и декларацията за съответствие.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Когато производителят не е установен на територията на Европейския съюз и няма упълномощен представител, вносителите или търговците, които са пуснали продуктите на българския пазар, са длъжни при поискване от органите за надзор на пазара да предоставят копие от декларацията за съответствие и да осигурят техническото досие в срок не по-дълъг от 15 дни от датата на получаване на искането.

(3) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Когато документите по ал. 1 и 2 се предоставят на чужд език, органите за надзор на пазара могат да поискат документите или части от тях да бъдат придружени от легализиран превод на български език.

Глава трета "а"

(Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.)

ИЗИСКВАНИЯ ЗА ЕКОПРОЕКТИРАНЕ КЪМ ЕНЕРГОПОТРЕБЯВАЩИТЕ ПРОДУКТИ

Чл. 26а. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) (1) Изискванията за екопроектиране се определят чрез приемане на мерки по прилагането съгласно чл. 15 от Директива 2005/32/ЕО на Европейския парламент и Съвета за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към енергоемките продукти и за изменение на Директива 92/42/ЕИО на Съвета и директиви 96/57/ЕО и 2000/55/ЕО на Европейския парламент и на Съвета.

(2) Когато мерките по ал. 1 са директиви или решения, Министерският съвет по предложение на министъра на икономиката и енергетиката приема съответни наредби.

(3) Когато мерките по ал. 1 са регламенти, изпълнението им се осъществява съгласно разпоредбите на този закон. В случай че съответният регламент изисква допълнителни мерки за неговото прилагане, те се приемат с акт на Министерския съвет.

Чл. 26б. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) (1) Изискванията за екопроектиране не се прилагат за транспортни средства за пътници и товари.

(2) Изискванията за екопроектиране се прилагат, без да се нарушават изискванията, произтичащи от директно приложимото право на Общността и от националното законодателство в областта на химикалите, включително на флуорираните парникови газове, и на управлението на отпадъците.

Чл. 26в. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) (1) С изискванията за екопроектиране към ЕПП се определят резултатите, които трябва да се постигнат, за да се повиши ефективността на крайното енергийно потребление и да се оптимизират екологичните характеристики на продуктите, без да се променят функционалните им качества.

(2) За определени екологични аспекти, които имат значимо въздействие върху околната среда, се определят специфични изисквания за екопроектиране.

(3) Мерките по прилагането по чл. 26а могат да не изискват определяне на изисквания за екопроектиране за конкретни екологични параметри на ЕПП.

Чл. 26г. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) С мерките по прилагането по чл. 26а се определят:

1. продуктите или групите продукти и изискванията за екопроектиране към тях;
2. екологичните параметри, по отношение на които не се прилагат изискванията за екопроектиране;
3. изискванията за монтиране на ЕПП, когато то има пряко въздействие върху екологичното им представяне;
4. стандартите и/или методите за измерване;
5. процедурите за оценяване на съответствието с изискванията за екопроектиране и начините на удостоверяване на съответствието;
6. необходимите документи и редът за получаване на разрешение за оценяване на съответствието, както и допълнителните специфични критерии към нотифицираните органи и задълженията им по процедурите за оценяване на съответствието;
7. правилата за нанасяне на маркировката за съответствие;
8. изискванията за предоставяне на информация от производителите, необходима за оценяване на съответствието.

Чл. 26д. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) (1) Когато мерките по прилагането по чл. 26а изискват, производителите на ЕПП предоставят на потребителите информация в подходящ вид за:

1. приноса им за устойчивото потребление на продукта;
2. екологичния профил на продукта и ползите от екопроектиране.

(2) Когато мерките по прилагането по чл. 26а изискват, производителите или техните упълномощени представители, които пускат на пазара и/или пускат в действие компоненти и монтажни възли, предоставят на производителите на ЕПП информация за състава на материалите и за консумацията на енергия, материали и/или ресурси на компонентите или монтажните възли.

(3) Когато мерките по прилагането по чл. 26а изискват, производителите на ЕПП предоставят на други лица информация, която може да повлияе на начина на функциониране, употреба или рециклиране на продукта.

(4) Информацията по ал. 3 се представя на български език или на български език и на един или повече други официални езици на Европейската общност, като се отчитат:

1. възможността за предоставяне чрез хармонизирани символи или признати кодове или чрез други подобни средства;
2. типът на очаквания потребител на ЕПП и естеството на информацията, която трябва да се представи.

(5) Информацията по ал. 3 се обозначава на самия продукт, когато е възможно, и трябва да е съобразена с изискванията за маркировка съгласно Наредбата за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване (обн., ДВ, бр. 36 от 2006 г.; изм., бр. 57 от 2006 г.).

(6) В случаите по ал. 3 информацията може да съдържа данни:

1. от проектанта, свързана с процеса на производство;

2. за потребителите относно значимите екологични характеристики на продукта и неговото представяне, които придружават продукта, когато се пуска на пазара, за да дадат възможност на потребителите да сравнят тези аспекти на продуктите;

3. за потребителите относно начина на монтиране, употреба и поддръжка на продукта, за да се минимализира въздействието му върху околната среда и да се осигури оптимална продължителност на живота му, както и относно връщането на излезлия от употреба продукт, и при необходимост информация относно срока на достъп до резервни части и възможностите за повишаване капацитета на продуктите;

4. за пречиствателните съоръжения при демонтаж, рециклиране или депониране на излязъл от употреба продукт.

Чл. 26е. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Енергопотребяващ продукт, който е получил знак за екомаркировка в съответствие с Регламент (ЕО) № 1980/2000 на Европейския парламент и на Съвета относно ревизирана схема на Общността за присъждане на знака за екомаркировка, се смята за продукт, който е в съответствие с изискванията за екопроектиране съгласно мерките по прилагането по чл. 26а.

Чл. 26ж. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) (1) Оценяването на съответствието на ЕПП с изискванията за екопроектиране, наричано по-нататък "оценяване на съответствието", се извършва съгласно изискванията на мерките по прилагането по чл. 26а, като производителят може да избира между процедурите "Вътрешен контрол на проектирането" и "Система за управление за оценяване на съответствието".

(2) Процедурата за оценяване на съответствието може да се определи в съответната прилагаща мярка и като един от модулите, описани в Решение 93/465/ЕИО на Съвета относно модулите за различните фази на процедурите за оценяване на съответствието и правилата за поставяне и използване на маркировката за съответствие СЕ, които са предназначени за използване в директивите за техническо хармонизиране.

(3) Когато в други нормативни актове за даден ЕПП са определени различни процедури за оценяване на съответствието, предимство имат процедурите, определени в мерките по прилагането по чл. 26а.

Чл. 26з. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) (1) Процедурите за оценяване на съответствието, определени в мерките по прилагането по чл. 26а и които са приложими към съответния продукт, се извършват от производителя или от негов упълномощен представител, или от лица по ал. 4.

(2) Когато производителят не е установен на територията на Европейския съюз и няма упълномощен представител, вносителят на ЕПП е длъжен да се увери и да гарантира, че продуктът, пуснат на пазара, отговаря на всички изисквания на съответната прилагаща мярка по чл. 26а.

(3) При отсъствие на производител или на вносител за производител се смята лицето, което пуска ЕПП на пазара и/или ги пуска в действие.

(4) Когато процедурите за оценяване на съответствието, определени в мерките по прилагането по чл. 26а, приложими към съответния продукт, предвиждат те да се изпълняват от лица, притежаващи разрешение да извършват такива процедури, редът за издаване, отказване, разширяване или отнемане на разрешението за извършване оценяване на съответствието с изискванията за екопроектиране е съгласно глава трета и специфичните изисквания в съответната прилагаща мярка по чл. 26а.

Чл. 26и. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) (1) Ако ЕПП, попадащ в обхвата на мерките по прилагането по чл. 26а, е проектиран от организация, регистрирана в съответствие с Регламент (ЕО) № 761/2001 на Европейския парламент и на Съвета за допускане на доброволно участие на организации в Схема на Общността по управление на околната среда и одитиране (СОУОСО), и функцията "проектиране на продукти" е включена в обхвата на регистрацията, за системата за управление на такава организация е в сила презумпция за съответствие с изискванията на процедурата "Система за управление за оценяване на съответствието".

(2) Ако ЕПП, попадащ в обхвата на мерките по прилагането по чл. 26а, е проектиран от организация, чиято система за управление включва функцията "проектиране на продукти" и която съответства на хармонизираните европейски стандарти, е в сила презумпция за съответствие с изискванията на процедурата "Система за управление за оценяване на съответствието".

Чл. 26к. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) (1) Съответствието на продуктите с изискванията за екопроектиране се удостоверява с маркировка за съответствие, с декларация за съответствие и с техническо досие.

(2) Декларацията за съответствие съдържа позоваване на съответната прилагаща мярка и следните елементи:

1. наименование и адрес на производителя или на неговия упълномощен представител;

2. описание на модела на ЕПП, достатъчно за недвусмислената му идентификация;

3. позоваване на хармонизирани стандарти, когато такива са използвани;

4. използвани други технически стандарти и спецификации, когато такива са използвани;

5. позоваване на други нормативни актове, изискващи нанасяне на маркировка за

съответствие, когато такива са приложими;

б. име, длъжност и подпис на лицето, упълномощено да подпише декларацията от името на производителя или на неговия упълномощен представител.

(3) Декларацията за съответствие и техническото досие се изготвят на един от официалните езици на Европейската общност.

(4) Когато документите по ал. 3 се предоставят на чужд език, органите за надзор на пазара могат да поискат документите или части от тях да бъдат придружени от легализиран превод на български език.

(5) Съдържанието на техническото досие се определя в мерките по прилагането по чл. 26а.

Чл. 26л. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) (1) Производителят или неговият упълномощен представител, или други лица, посочени в мерките по прилагането по чл. 26а, нанасят маркировка за съответствие и съставят декларация за съответствие.

(2) Маркировката за съответствие се нанася съгласно изискванията на наредбата по чл. 24.

Чл. 26м. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) За продуктите, които имат маркировка за съответствие и декларация за съответствие, се смята, че съответстват на изискванията за екопроектиране и съответствието им е оценено по процедури, определени в мерките по прилагането по чл. 26а.

Чл. 26н. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) (1) Не може да се забранява, ограничава или препятства пускането на пазара и/или пускането в действие на ЕПП на основания, свързани с изисквания за екопроектиране по отношение на параметрите за екопроектиране, обхванати от мярката по прилагане по чл. 26а, когато този продукт е в съответствие със съответстващите разпоредби на приложимата мярка и има маркировка за съответствие, нанесена съгласно чл. 26л, ал. 2.

(2) Не може да се забранява, ограничава или препятства пускането на пазара и/или пускането в действие на ЕПП, който има маркировка за съответствие, нанесена съгласно чл. 26л, ал. 2, на основания на изисквания за екопроектиране по отношение на параметрите за екопроектиране, обхванати от мярката по прилагане по чл. 26а, за които тази мярка не предвижда изискване за екопроектиране.

Чл. 26о. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) (1) Производителят или неговият упълномощен представител е длъжен да съхранява техническото досие и декларацията за съответствие не по-малко от 10 години от последната дата на производство на ЕПП и при поискване ги предоставя за проверка на органите за надзор на пазара.

(2) При поискване от страна на органите за надзор на пазара производителят предоставя копие от техническото досие в срок не по-дълъг от 10 дни от датата на получаване на искането.

(3) Когато производителят не е установен на територията на Европейския съюз и няма упълномощен представител, задълженията по ал. 1 са на вносителя на ЕПП.

Чл. 26п. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) (1) Когато в хода на проверките по глава четвърта се установи, че хармонизираните европейски стандарти, осигуряващи презумпция за съответствие със специфичните изисквания за екопроектиране на мерките по прилагането по чл. 26а, не осигуряват изцяло съответствие с тези изисквания, Държавната агенция за метрологичен и технически надзор уведомява незабавно Постоянния комитет, създаден съгласно чл. 5 от Директива 98/34/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно определяне на процедура за предоставяне на информация в областта на техническите стандарти и регламенти.

(2) Когато има основателни съмнения за възможно несъответствие на ЕПП, Държавната агенция за метрологичен и технически надзор възможно най-бързо публикува по подходящ начин обоснована оценка за съответствието на ЕПП, направена от компетентен орган, за да се даде възможност за навременно предприемане на коригиращи действия, когато такива се налагат.

Чл. 26р. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) (1) Като алтернатива на мерките по прилагането по чл. 26а Европейската комисия може да реши задълженията по отношение на изискванията за екопроектиране на определени ЕПП да бъдат изпълнявани на базата на доброволни споразумения или други мерки за саморегулиране.

(2) Минималните критерии за оценка на приемливостта на инициативите за саморегулиране са:

1. открит достъп за участие на оператори от трети страни както на етапа на подготовка, така и на етапа на изпълнение;

2. инициативите за саморегулиране да създават добавена стойност повече от "обичайното за бизнеса" от гледна точка на подобряването на общата резултатност спрямо околната среда на ЕПП;

3. предприятията и техните сдружения, участващи в инициатива за саморегулиране, да представляват по-голямата част от съответния икономически сектор, като изключенията да са сведени до минимум;

4. съблюдаване на правилата за конкуренция;

5. поставяне на количествено определени и поетапни цели, като се започне от ясното определяне на базовата линия; ако инициативата за саморегулиране обхваща продължителен период от време, се включват междинни цели; задължително се осигурява възможност за мониторинг на съответствието с целите и междинните цели по достъпен и достоверен начин, като се използват ясни и надеждни показатели; за разработването на такива показатели се ползват достъпната научноизследователска информация и изходните технически данни;

6. осигуряване на условия за прозрачност на инициативите за саморегулиране чрез публикуването им, както и на междинните и крайния мониторингов доклад за тях, включително чрез интернет и други електронни средства за разпространение на информацията; предоставяне възможност на всички заинтересовани лица да изразят своите

позиции по предлаганите инициативи за саморегулиране;

7. инициативите за саморегулиране да имат система за мониторинг, определяща отговорностите за индустрията и за независимите инспектори; постигането на целите на доброволните споразумения и другите мерки за саморегулиране се преценява от Европейската комисия на основата на системите за мониторинг и на докладите на независимите инспектори;

8. разходите за администриране на инициатива за саморегулиране, по-специално разходите за мониторинг, да не създават непропорционално голям административен товар в сравнение с целите на инициативата и с другите инструменти на политиката, които са използвани;

9. инициативите за саморегулиране да отговарят на поставените цели на закона и на Директива 2005/32/ЕО и да съответстват на икономическите и социалните измерения на устойчивото развитие, в т. ч. на защитата на интересите на потребителите;

10. да осигуряват съвместимост на предприеманите на национално ниво политики с целите на доброволните споразумения и очакваните от изпълнението им резултати.

Глава четвърта

НАДЗОР НА ПАЗАРА

Чл. 27. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 45 от 2005 г., бр. 86 от 2007 г.) Надзорът на пазара се извършва, за да се осигури съответствието на продуктите, пуснати на пазара и/или пуснати в действие, с изискванията на закона и на наредбите по чл. 7 и 24 и/или на мерките по прилагането по чл. 26а.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2005 г., бр. 95 от 2005 г.) Надзорът на пазара се осъществява от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор чрез органите за надзор на пазара от държавната агенция.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г.) За строителните продукти надзорът на пазара се осъществява от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор съвместно с министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(4) Надзорът на пазара за медицинските изделия се осъществява по реда на отделен закон.

(5) (Нова - ДВ, бр. 41 от 2007 г.) За крайните електронни съобщителни устройства и радиосъоръжения надзорът на пазара се осъществява от Комисията за регулиране на съобщенията съвместно с председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор.

Чл. 28. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Надзорът на пазара включва наблюдение, проверка за наличието на маркировка за съответствие, допълнителна маркировка и на инструкция и/или указание за употреба на български език, когато те се изискват от наредбите по чл. 7 и/или от мерките по прилагането по чл. 26а, проверка на декларацията за съответствие, проверка на частта от техническото досие,

отнасяща се за съответствието на продуктите, или чрез изпитвания на образци или проби от продуктите, пуснати на пазара и/или пуснати в действие.

(2) Изпитването на продуктите не може да се извършва от лицата, които са участвали в оценяването на съответствието на същите продукти.

Чл. 29. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г.) Органите за надзор на пазара извършват наблюдението и проверките:

1. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) в търговските обекти и другите места за съхраняване и представяне на пуснатите на пазара продукти;

2. в производствените, складовите и търговските помещения, където продуктите се пускат в действие или се използват съгласно предназначението им;

3. на панаири, изложбите и демонстрациите в случаите по § 2 от допълнителните разпоредби.

Чл. 30. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2005 г., доп., бр. 86 от 2007 г.) При проверките органите за надзор на пазара изискват от лицата по чл. 26 и 26а декларация за съответствие и/или техническо досие, когато липсва маркировка за съответствие или тя е поставена в нарушение на изискванията на наредбата по чл. 24.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2005 г., бр. 86 от 2007 г.) Органите за надзор на пазара изискват декларацията за съответствие и/или техническото досие и за продукти с маркировка за съответствие и допълнителна маркировка, когато такава се изисква с наредбите по чл. 7, при съмнения, възникнали в резултат на наблюдение на пазара, писмени жалби или сигнали на други контролни органи, граждани или средства за масово осведомяване.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 45 от 2005 г.).

Чл. 30а. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2002 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2005 г., бр. 86 от 2007 г.) Органите за надзор на пазара забраняват с предписание разпространението и/или използването на продукти, за които в резултат на изпитванията е установено, че не съответстват на съществените изисквания и/или на изискванията за екопроектиране, и предписват на производителя, на неговия упълномощен представител, на вносителя или на търговеца да ги изтеглят от пазара.

(2) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Органите за надзор на пазара забраняват с предписание разпространението и/или използването на продукти, за които при извършена проверка е констатирано видимо несъответствие на съществените изисквания и/или на изискванията за екопроектиране, установено чрез измерване, външен преглед и/или органолептично изследване, и предписват на производителя, на неговия упълномощен представител, на вносителя или на търговеца да ги изтеглят от пазара.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 45 от 2005 г., предишна ал. 2, доп., бр. 86 от 2007 г.) Когато несъответствието със съществените изисквания и/или с изискванията за екопроектиране може да се отстрани технически, продуктите се пускат отново на пазара и/или се пускат отново в действие след оценяване на съответствието им.

(4) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 45 от 2005 г., предишна ал. 3, изм., бр. 86 от 2007 г.) Когато несъответствието със съществените изисквания и/или с изискванията за екопроектиране не може да се отстрани технически, производителят, неговият упълномощен представител, вносителят или търговецът унищожават продуктите за своя сметка по предписание на органите за надзор на пазара. Редът за унищожаване на продуктите се определя с наредбата по чл. 30д.

Чл. 30б. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2002 г., изм., бр. 45 от 2005 г., бр. 86 от 2007 г.) (1) Разходите за вземане на образци или проби за изпитване са за сметка на производителя, на неговия упълномощен представител, на вносителя или на търговеца, когато продуктите не съответстват на съществените изисквания и/или на изискванията за екопроектиране. Когато продуктите съответстват на съществените изисквания и/или на изискванията за екопроектиране, разходите са за сметка на органите за надзор на пазара.

(2) Разходите за вземане на образци или проби и разходите за изпитването на продукти без маркировка или без декларация за съответствие, когато такива се изискват от наредбите по чл. 7 и/или от мерките по прилагането по чл. 26а, или без техническо досие са за сметка на производителя, на неговия упълномощен представител, на вносителя или на търговеца, независимо от получените резултати.

Чл. 30в. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2002 г., изм., бр. 45 от 2005 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Органите за надзор на пазара предписват на производителя, на неговия упълномощен представител, на вносителя или на търговеца да спре временно разпространението и/или използването на продукти без маркировка за съответствие, без допълнителна маркировка, когато такава се изисква от наредбите по чл. 7, без декларация за съответствие или без техническо досие до извършване на оценяване и удостоверяване на съответствието им.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., бр. 30 от 2006 г., бр. 86 от 2007 г.) Предписанията по ал. 1 и по чл. 30а, ал. 1, 2 и 4 се издават от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или от оправомощени от него длъжностни лица и подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Жалбата не спира тяхното изпълнение.

Чл. 30г. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2002 г.) При извършване на проверки органите за надзор на пазара могат да поискат съдействие от органите на Министерството на вътрешните работи и от компетентните органи на местното самоуправление.

Чл. 30д. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2002 г.) Министерският съвет с наредба определя условията и реда за извършване на надзор на пазара.

Чл. 30е. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2002 г.) В случаите по чл. 30а органите за надзор на пазара изнасят пред средствата за масово осведомяване следните данни за продукти:

1. вид и количество на продуктите;
2. търговската им марка;
3. опасността или риска, свързани с употребата на продуктите;
4. (нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) потреблението на енергия и опасностите за околната

среда;

5. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) резултатите от проверката;

6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) предприетите мерки;

7. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2005 г., предишна т. 6, бр. 86 от 2007 г.) производителят, неговият упълномощен представител или други лица, които са ги пуснали на пазара и/или са ги пуснали в действие.

Чл. 30ж. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2002 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2005 г., бр. 86 от 2007 г.) Органите за надзор на пазара имат право:

1. на свободен достъп до местата по чл. 29, т. 1 и 2;

2. да изискват от производителя, от неговия упълномощен представител, от вносителя или от търговеца декларация за съответствие, техническо досие и инструкция и/или указание за употреба на български език, когато те се изискват от наредбите по чл. 7 или от мерките по прилагането по чл. 26а;

3. да вземат образци или проби от продуктите за изпитвания;

4. да изискват оригинални счетоводни, търговски или други книги и документи, както и документи, отнасящи се до търговската регистрация, единен идентификационен код по БУЛСТАТ, адрес на управление на проверяваното лице, лични данни и друга информация, отнасяща се до установяване на административно нарушение по този закон, както и да изземват заверени копия от тях.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2005 г., бр. 95 от 2005 г.) Служителите от Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, които осъществяват надзор на пазара, се застраховат за сметка на бюджета на агенцията срещу злополука, която може да настъпи при или по повод изпълнение на служебните им задължения.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) Производителят, неговият упълномощен представител или други лица, които пускат продукти на пазара и/или пускат продукти в действие, и търговците по чл. 46 са задължени да осигуряват достъп до местата по чл. 29, т. 1 и 2 и да оказват съдействие на органите за надзор на пазара при изпълнение на техните задължения.

Чл. 30з. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2002 г.) Органите за надзор на пазара са длъжни:

1. да използват получените документи и информация само за целите на надзор на пазара;

2. да се легитимират при извършване на проверките.

Чл. 30и. (Нов - ДВ, бр. 76 от 2006 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор издава заповед за временно преустановяване или за забрана за пускане на пазара или за пускане в действие, или за изтегляне от пазара на продукти с нанесена маркировка за съответствие и допълнителна

маркировка, когато такава се изисква от наредбите по чл. 7, които са правилно инсталирани, поддържани и се използват по предназначение, но за които е доказано, че могат да застрашат здравето или безопасността на потребителите или на трети лица.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Държавната агенция за метрологичен и технически надзор незабавно уведомява Европейската комисия и другите държави членки за заповедта по ал. 1 и за предприетите мерки, като посочва причините за несъответствието на продуктите с изискванията на този закон и на актовете по прилагането му, които могат да се дължат на:

1. (доп. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) неизпълнение на съществените изисквания и/или изискванията за екопроектиране, определени в наредбите по чл. 7, и/или на мерките по прилагането по чл. 26а;

2. неправилно прилагане на стандартите по чл. 5;

3. недостатъци в стандартите по чл. 5.

Глава пета

ТЕХНИЧЕСКИ НАДЗОР НА СЪОРЪЖЕНИЯ С ПОВИШЕНА ОПАСНОСТ

Чл. 31. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., бр. 45 от 2005 г.) (1) За осигуряване на безопасна експлоатация на съоръженията с повишена опасност се осъществява технически надзор за спазване на изискванията, определени с наредби на Министерския съвет.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г.) По предложение на председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор Министерският съвет приема наредбите по ал. 1, с които определя:

1. техническите изисквания, правила и норми за устройство, монтаж и безопасна експлоатация на съоръженията с повишена опасност, за които няма съществени изисквания, определени с наредбите по чл. 7;

2. (доп. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) изискванията за монтаж и безопасна експлоатация на съоръженията с повишена опасност, за които има съществени изисквания, определени с наредбите по чл. 7.

Чл. 32. (Доп. - ДВ, бр. 107 от 2003 г., изм. и доп., бр. 45 от 2005 г., изм., бр. 86 от 2007 г.) Видовете съоръжения с повишена опасност по смисъла на този закон са котли, съдове, работещи под налягане, тръбопроводи за пара и гореща вода, газови съоръжения, тръбопроводи и инсталации за втечнени въглеродородни газове, преносни и разпределителни газопроводи, съоръжения, инсталации и уреди за природен газ, ацетиленови уредби, нефтопроводи и нефтопродуктопроводи, асансьори, повдигателни съоръжения, въжени линии и ски влекаове с технически характеристики и параметри, определени с наредбите по чл. 31.

Чл. 33. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., доп., бр. 45 от 2005 г.) Съоръженията с повишена опасност, за които няма наредби по чл. 7, подлежат на технически надзор при тяхното проектиране, монтаж, поддържане, ремонтване и експлоатация за спазване на техническите изисквания, правилата и нормите, определени с наредбите по чл. 31, ал. 2, т.

1.

(2) (Нова - ДВ, бр. 93 от 2002 г., изм. и доп., бр. 45 от 2005 г.) Съоръженията с повишена опасност, за които има наредби по чл. 7, подлежат след пускането им в действие на технически надзор за съответствието им с техническото им досие и за съответствието на тяхната експлоатация с изискванията, определени в наредбите по чл. 31, ал. 2, т. 2.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2002 г., предишна ал. 2, изм., бр. 93 от 2002 г.) Не подлежат на технически надзор по реда на този закон съоръженията с повишена опасност, разположени на територията на ядрени централи, на плавателни и летателни средства и в подземни рудници и мини.

Чл. 34. (1) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., доп., бр. 45 от 2005 г., изм., бр. 95 от 2005 г.) Техническият надзор на съоръженията с повишена опасност се осъществява от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор чрез Главна дирекция "Инспекция за държавен технически надзор" и от лица или структурно обособени части на предприятия или организации, получили лицензия за това от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, наричани по-нататък органи за технически надзор.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., доп., бр. 45 от 2005 г., изм., бр. 95 от 2005 г.) Министерският съвет определя с наредба видовете съоръжения с повишена опасност, чийто надзор се осъществява от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, и видовете съоръжения с повишена опасност, чийто надзор се осъществява от лица, или структурно обособени части на предприятия или организации, получили лицензия за това, както и условията и реда за издаване на лицензиите.

(3) (Нова - ДВ, бр. 93 от 2002 г.) Лицата, получили лицензия да осъществяват технически надзор, трябва да имат застраховка за вредите, които могат да причинят вследствие на неизпълнение на задълженията си на собствениците или ползвателите на съоръжения с повишена опасност или на трети лица.

(4) (Нова - ДВ, бр. 93 от 2002 г., изм., бр. 45 от 2005 г., бр. 95 от 2005 г.) Служителите от Главна дирекция "Инспекция за държавен технически надзор" се застраховат за сметка на бюджета на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор срещу злополука, която може да настъпи при или по повод изпълнението на служебните им задължения.

Чл. 34а. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2002 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2005 г., бр. 95 от 2005 г.) Председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор издава лицензии за осъществяване на технически надзор на съоръженията с повишена опасност на:

1. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) лица, осъществяващи надзора въз основа на договор с ползвателя на съоръжения с повишена опасност;

2. структурно обособени части на предприятия или организации, пряко подчинени на ръководителя им - за осъществяване на технически надзор върху съоръженията с повишена опасност, които са собственост или се ползват от предприятието или

организацията.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) Лицата по ал. 1, т. 1, които кандидатстват за получаване на лицензия, трябва:

1. (доп. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) да са регистрирани по Търговския закон, съответно вписани в търговския регистър, или да са създадени със закон, с акт на Министерския съвет или на друг държавен орган;

2. да не са обявени в несъстоятелност или да не се намират в производство за обявяване в несъстоятелност или в ликвидация;

3. (доп. - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) да разполагат с персонал, нает по трудово правоотношение, който притежава образование, квалификация и/или правоспособност, необходими за осъществяване на технически надзор на съоръженията с повишена опасност, и поне един специалист с образователно-квалификационна степен "магистър" и с най-малко 5 години стаж по специалността;

4. (доп. - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) да притежават материално-технически условия и средства за осъществяване на технически надзор на съоръженията с повишена опасност и процедури, определящи организацията и реда за извършване на надзорните дейности;

5. (доп. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) да не участват, включително наетият от тях персонал, в проектирането, производството, доставката, монтирането, използването, ремонтирането или поддържането на видовете съоръжения с повишена опасност, чийто технически надзор осъществяват;

6. да не участват в капитала, управлението или контрола на търговски дружества, които извършват дейностите по т. 5;

7. (нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) в капитала, управлението и контрола им да не участват лица, които участват в извършването на дейностите по т. 5;

8. (нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) да имат система за управление на качеството, която отговаря на изискванията на БДС EN ISO/IEC 17020.

(3) (Нова - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) Структурно обособените части на предприятия или организации по ал. 1, т. 2 трябва да:

1. включват персонал, който:

а) притежава образование, квалификация и/или правоспособност, необходими за осъществяване на технически надзор на съоръжения с повишена опасност, и поне един специалист с образователно-квалификационна степен "магистър" и с най-малко 5 години стаж по специалността;

б) не участва в управлението или контрола на предприятието или организацията и в

проектирането, производството, доставката, монтирането, използването, ремонтирането или поддържането на видовете съоръжения с повишена опасност, чийто технически надзор осъществява;

2. разполагат с материално-технически условия и средства за осъществяване на технически надзор на съоръжения с повишена опасност и процедури, определящи организацията и реда за извършване на надзорните дейности;

3. (нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) имат система за управление на качеството, която отговаря на изискванията на БДС EN ISO/IEC 17020.

(4) (Нова - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) В наредбата по чл. 34, ал. 2 се определят допълнителни специфични изисквания към лицата и структурно обособените части на предприятия или организации в зависимост от вида на съоръженията с повишена опасност.

(5) (Нова - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) Съответствието на кандидатите с изискванията по ал. 2 или 3 се удостоверява със:

1. (доп. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) съдебно удостоверение за актуално състояние, съответно с актуално удостоверение за вписване в търговския регистър или с копие от акта за създаването;

2. документи за образование, квалификация и/или правоспособност и трудови договори на персонала;

3. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) декларация за обстоятелствата по ал. 2, т. 5, 6 и 7 или по ал. 3, т. 1, буква "б";

4. (нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) наръчник и процедури на системата по качеството.

(6) (Нова - ДВ, бр. 45 от 2005 г., изм., бр. 86 от 2007 г.) Служителите от Главна дирекция "Инспекция за държавен технически надзор" могат да извършват проверка на място за наличието на изискванията на ал. 2 или 3 и ал. 4, при която имат право на достъп в помещенията и до местата, в които ще се извършва дейността, и да изискват писмени и устни обяснения от персонала на кандидата за получаване на лицензия.

(7) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) Лицензията съдържа:

1. (доп. - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) наименованието, седалището и адреса на лицензираното лице или на предприятието или организацията по ал. 1, т. 2;

2. (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Единен идентификационен код по БУЛСТАТ или наименованието на акта, с който е създадено лицето;

3. наименованието на структурното звено, което ще осъществява технически надзор - в случаите по ал. 1, т. 2;

4. видовете съоръжения с повишена опасност, за които лицето се лицензира да осъществява технически надзор;

5. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) дата на издаване на лицензията.

(8) (Предишна ал. 4, доп. - ДВ, бр. 45 от 2005 г., изм., бр. 95 от 2005 г., бр. 30 от 2006 г.) Председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор отказва да издаде лицензията, когато лицата или структурно обособените части на предприятия или организации по ал. 1 не отговарят на някое от изискванията по ал. 2 или 3 и ал. 4. Отказът да се издаде лицензия се мотивира писмено и подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(9) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 45 от 2005 г., изм., бр. 95 от 2005 г., доп., бр. 86 от 2007 г.) Председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор отнема лицензията с мотивирана писмена заповед при:

1. (доп. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) прекратяване и заличаване на търговеца или на юридическото лице;

2. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) промени, водещи до несъответствие с изискванията по ал. 2, 3 или 4;

3. липса на застраховка по чл. 34, ал. 3;

4. (доп. - ДВ, бр. 45 от 2005 г., изм. и доп., бр. 86 от 2007 г.) установяване от служителите от Главна дирекция "Инспекция за държавен технически надзор", че лицата или структурно обособените части на предприятия или организации, получили лицензия, системно не изпълняват задълженията си съгласно закона и наредбите по прилагането му или системно не спазват обхвата на лицензията;

5. (нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) писмено искане от притежателя на лицензията.

(10) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) При преобразуване на търговците или юридическите лица лицензиите не преминават върху новоучредените лица или правоприменници, а при реорганизиране на предприятия или организации - върху реорганизираната или новоучредената структурно обособена част.

(11) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) В случаите по ал. 9, т. 2, 4 или 5 председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор може, вместо да отнеме, само да ограничи обхвата на лицензията.

Чл. 34б. (Нов - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., изм. и доп., бр. 86 от 2007 г.) Председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор чрез Главна дирекция "Инспекция за държавен технически надзор" проверява веднъж в годината лицензираните лица и структурно обособените части на предприятия или организации по чл. 34а, ал. 1 за спазване обхвата на издадената лицензия и условията, при които са я получили, за изпълнение на задълженията им по този закон и наредбите по прилагането му, както и за прилагането на системата по качеството.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) При проверките по ал. 1 служителите от Главна дирекция "Инспекция за държавен технически надзор" имат право във връзка с надзорната им дейност на достъп в помещенията и до местата, в които се извършва дейността, да изискват обяснения от персонала и предоставянето на регистрите, досиетата и всички документи, издавани от лицензираните лица или структурно обособените части на предприятия или организации по чл. 34а, ал. 1, както и документите на системата по качеството.

(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Когато при проверките по ал. 1 се установи, че лицензираните лица или структурно обособените части на предприятия или организации по чл. 34а, ал. 1 не спазват обхвата на лицензията или не изпълняват задълженията си по този закон и наредбите по прилагането му или не прилагат системата по качеството, служителите от Главна дирекция "Инспекция за държавен технически надзор" могат да:

1. предпишат мерки за отстраняване на нарушенията в подходящ срок;
2. дадат ход на производство по налагане на административно наказание.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г.) Когато установените нарушения по ал. 3 се извършват системно, председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор по предложение на главния директор на Главна дирекция "Инспекция за държавен технически надзор" може да отнеме лицензията или да ограничи обхвата ѝ с мотивирана писмена заповед.

Чл. 34в. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) (1) Лицензираните лица и структурно обособените части на предприятия или организации са длъжни да уведомят главния директор на Главна дирекция "Инспекция за държавен технически надзор" в 7-дневен срок от настъпването на промяна във:

1. правния статут, структурата и обхвата на дейността им;
2. процедурите или наръчника по качеството;
3. ръководството или персонала, които влияят върху изпълнението на процедурите за извършване на технически надзор;
4. обектите, в които се извършва технически надзор на нестационарни съоръжения;
5. населените места, в които имат клонове, поделения или офиси.

(2) В случаите по ал. 1, т. 2 лицензираните лица или структурно обособените части на предприятия или организации са длъжни да предоставят на главния директор на Главна дирекция "Инспекция за държавен технически надзор" екземпляр с направените изменения в процедурите или в наръчника по качеството.

(3) Когато промените по ал. 1 водят до несъответствие с изискванията на чл. 34а, ал. 2, 3 или 4, главният директор на Главна дирекция "Инспекция за държавен технически

надзор" прави мотивирано предложение до председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор за отнемане на лицензията или за ограничаване на обхвата ѝ.

(4) Обхватът на лицензията може да бъде ограничен по отношение на обектите по ал. 1, т. 4, когато някой от тях не отговаря на изискванията на чл. 34а, ал. 2, 3 или 4.

Чл. 35. (1) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., предишен текст на чл. 35, бр. 45 от 2005 г.) Органите за технически надзор заверяват за съответствието им с техническите изисквания, правила и норми, определени с наредбите по чл. 31:

1. (изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г.) проектантската и конструкторската документация за производство на съоръжения с повишена опасност, за които няма наредби по чл. 7;

2. (доп. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., изм., бр. 45 от 2005 г.) инвестиционните проекти на строежите, в които ще функционират съоръжения с повишена опасност, в частта им, която се отнася до тези съоръжения;

3. (изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., бр. 45 от 2005 г.) техническата документация за ремонт на съоръженията.

(2) (Нова - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) Лицата, които произвеждат и/или ремонтират съоръженията с повишена опасност или изграждат строежите, в които ще функционират съоръжения с повишена опасност, са длъжни да изпълняват тези дейности в съответствие със заверените документации и проекти по ал. 1.

Чл. 36. (1) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., предишен текст на чл. 36, изм., бр. 45 от 2005 г., бр. 95 от 2005 г.) Дейностите по поддържане, ремонтване и преустройство на съоръженията с повишена опасност се извършват от лица, които са вписани в регистъра на лицата, извършващи такава дейност, и са получили удостоверение за това от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или оправомощени от него длъжностни лица от Главна дирекция "Инспекция за държавен технически надзор".

(2) (Нова - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) Удостоверение по ал. 1 се издава на лица, които:

1. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) са вписани в търговския регистър;

2. разполагат с персонал, нает по трудово правоотношение, който притежава образование, квалификация и/или правоспособност, необходими за извършване на дейността;

3. притежават материално-технически условия и средства за извършване на дейността;

4. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) разполагат с необходимите за дейността нормативни актове, български стандарти и процедури за работа.

(3) (Нова - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) Лицата по ал. 2 трябва да отговарят и на допълнителни изисквания, определени в наредбите по чл. 31, съобразно вида на

съоръженията с повишена опасност, които ще поддържат, ремонтират или преустроят.

(4) (Нова - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) Съответствието на лицата с изискванията по ал. 2, т. 1 и 2 се удостоверява със:

1. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) актуално удостоверение за вписване в търговския регистър;

2. документи за образование, квалификация и/или правоспособност и трудови договори на персонала.

(5) (Нова - ДВ, бр. 45 от 2005 г., изм., бр. 86 от 2007 г.) Служителите от Главна дирекция "Инспекция за държавен технически надзор" извършват проверка на документите по ал. 4 и проверяват на място наличието на изискванията по ал. 2, т. 3 и 4 и ал. 3. При проверката на място служителите имат право на достъп в помещенията, в които ще се извършва дейността, и да изискват писмени и устни обяснения от персонала на лицето, кандидатстващо за регистрация.

(6) (Нова - ДВ, бр. 45 от 2005 г., изм., бр. 95 от 2005 г.) Когато лицето отговаря на изискванията по ал. 2 и 3, председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или оправомощените от него длъжностни лица от Главна дирекция "Инспекция за държавен технически надзор" вписват лицето в регистъра по ал. 1 и му издават удостоверение за вписване, а когато лицето не отговаря на изискванията - мотивирано отказват регистрацията.

(7) (Нова - ДВ, бр. 45 от 2005 г., изм., бр. 95 от 2005 г., бр. 30 от 2006 г.) Отказите на председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор да регистрира лицата и отказите на оправомощените длъжностни лица от Главна дирекция "Инспекция за държавен технически надзор" подлежат на обжалване в 14-дневен срок от получаването им по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(8) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) При преобразуване на регистрираните лица регистрацията и удостоверението за регистрация не преминават върху новоучредените лица или правоприменниците.

Чл. 36а. (Нов - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г.) Председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор чрез Главна дирекция "Инспекция за държавен технически надзор" проверява веднъж в годината лицата, вписани в регистъра и получили удостоверение по чл. 36, ал. 1, за спазване обхвата на издаденото им удостоверение и условията, при които са го получили, и за изпълнение на задълженията им по този закон и наредбите по прилагането му.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) При проверките по ал. 1 служителите от Главна дирекция "Инспекция за държавен технически надзор" имат правата по чл. 36, ал. 5, както и правото да изискват заверената съгласно чл. 35 документация, по която се извършва ремонт или преустройство на съоръжения с повишена опасност.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Когато при проверките по ал. 1 се установи, че

лицето, вписано в регистъра и получило удостоверение по чл. 36, ал. 1, не спазва обхвата на издаденото удостоверение или не изпълнява задълженията си по този закон и наредбите по прилагането му, служителите от Главна дирекция "Инспекция за държавен технически надзор" могат да:

1. предпишат мерки за отстраняване на нарушенията в подходящ срок;
2. дадат ход на производство по налагане на административно наказание.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., доп., бр. 86 от 2007 г.) Когато установените нарушения по ал. 3 се извършват системно или лицето престане да отговаря на някое от изискванията по чл. 36, ал. 2 и 3 или по писмено заявление на регистрираното лице, председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или оправомощените от него длъжностни лица заличават лицето от регистъра по чл. 36, ал. 1 и обезсилват издаденото удостоверение с мотивирана писмена заповед.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., бр. 30 от 2006 г.) Заповедите по ал. 4 на председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор и заповедите по ал. 4 на оправомощените длъжностни лица от Главна дирекция "Инспекция за държавен технически надзор" подлежат на обжалване в 14-дневен срок от получаването им по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 37. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., бр. 95 от 2005 г., отм., бр. 86 от 2007 г.).

Чл. 38. (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) Продавачът на съоръжение с повишена опасност е длъжен да предостави на купувача необходимите за безопасното монтиране, експлоатация, ремонтване и поддържане на съоръжението и изискващите се от наредбите по чл. 7 или наредбите по чл. 31, ал. 2, т. 1:

1. чертежи и сертификати;
2. инструкции и други документи на български език.

Чл. 39. (1) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., бр. 45 от 2005 г.) Ползвателят на съоръжение с повишена опасност е длъжен да го регистрира пред органите за технически надзор и да им предостави техническата му документация.

(2) Органите за технически надзор водят регистър на съоръженията с повишена опасност съгласно изискванията и реда, определени с наредба, издадена от Министерския съвет.

Чл. 40. (Доп. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., бр. 45 от 2005 г.) Съоръженията с повишена опасност, за които няма наредби по чл. 7, може да се пускат в експлоатация само след издаване на писмено разрешение за това от органите за технически надзор.

Чл. 41. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., бр. 45 от 2005 г.) Редът за заверяване на документите по чл. 35, за издаване на удостоверенията по чл. 36 и условията и редът за пускане в експлоатация по чл. 40 и за регистриране на отделните видове съоръжения с повишена опасност се определят със съответните наредби по чл. 31.

Чл. 42. (1) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., доп., бр. 45 от 2005 г.) Органите за технически надзор извършват първоначални, периодични и внезапни прегледи, проверки и изпитвания на съоръженията с повишена опасност, както и проверки на предприятията, сградите и

другите обекти, в които съоръженията се произвеждат, монтират, поддържат, ремонтират и експлоатират, когато това е предвидено в наредбите по чл. 31.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г.) Редът за извършване на прегледите, проверките и изпитванията по ал. 1 на отделните видове съоръжения с повишена опасност се определя с наредбите по чл. 31.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., отм., бр. 45 от 2005 г., в сила от 1.01.2006 г.).

Чл. 43. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) За издаване на лицензии по чл. 34а, за извършване на проверките по чл. 34б, ал. 1 и чл. 36а, ал. 1, за заверка на документи по чл. 35, за издаване на удостоверения по чл. 36 и на разрешения по чл. 40 и за технически прегледи, проверки и изпитвания на съоръжения с повишена опасност по чл. 42, ал. 1, извършени от Главна дирекция "Инспекция за държавен технически надзор", се събират държавни такси по тарифа, одобрена от Министерския съвет.

Чл. 44. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., бр. 45 от 2005 г., бр. 86 от 2007 г.) Ползвателите на съоръжения с повишена опасност са длъжни да осигурят обслужването им от персонал, който има необходимата квалификация и/или правоспособност. Броят на персонала се определя в проектите на строежите, в които ще се монтират съоръженията, или от органите за технически надзор.

Чл. 45. (1) Главна дирекция "Инспекция за държавен технически надзор":

1. съгласува учебните програми и планове за обучение в училищата и курсовете за придобиване на правоспособност за обслужване на съоръжения с повишена опасност;

2. разрешава провеждането на курсовете по т. 1;

3. издава документи за правоспособност за обслужване на съоръжения с повишена опасност.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 95 от 2005 г., доп., бр. 62 от 2006 г.) Министърът на образованието и науката и министърът на труда и социалната политика по предложение на председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор приемат наредби за условията и реда за придобиване на правоспособност за упражняване на професии по обслужване на съоръжения с повишена опасност и за признаване на такава правоспособност, придобита в държава - членка на Европейския съюз и на Европейското икономическо пространство, в Швейцария и в трети държави.

Чл. 46. (1) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., бр. 45 от 2005 г.) Ползвателят на съоръжения с повишена опасност е длъжен да:

1. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) осигури безопасна и безаварийна експлоатация на съоръженията като ги поддържа в съответствие с техническите изисквания, норми и правила за безопасност;

2. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) изработи инструкция за работа въз основа на техническата документация и инструкциите за монтаж и безопасна експлоатация на съоръженията и съобразно особеностите на обекта, в който те се експлоатират; в инструкцията се определят задачите, функциите и отговорностите на обслужващия

персонал, редът за пускане, обслужване и спиране на съоръженията, действията при аварийни спирания и при аварии и злополуки;

3. осигури ефективен контрол на работата на съоръженията с повишена опасност и на обслужващия персонал;

4. (изм. и доп. - ДВ, бр. 45 от 2005 г., доп., бр. 86 от 2007 г.) състави и съхранява досие на всяко съоръжение, което да съдържа техническата му документация и чертежите, изчисленията и документите за извършени ремонти и преустройства, както и всички документи, издадени от органите за технически надзор;

5. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) има ревизионна книга за всяко съоръжение, когато такава се изисква от наредбата по чл. 31, в която органите за технически надзор записват резултатите от извършените прегледи, а служителите на Главна дирекция "Инспекция за държавен технически надзор" - и предписанията по чл. 49, ал. 1, т. 1;

6. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) изпълнява и контролира изпълнението на принудителните административни мерки по чл. 49, ал. 1, т. 1 и 2;

7. уведомява Главна дирекция "Инспекция за държавен технически надзор" и други държавни органи съобразно тяхната компетентност за всяка авария или злополука, възникнала при експлоатацията на съоръженията с повишена опасност;

8. (нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) не допуска експлоатацията на съоръжения с повишена опасност, за които има наредби по чл. 7, чието съответствие със съществените изисквания не е удостоверено.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., бр. 45 от 2005 г.) Ползвателят и обслужващият персонал са длъжни да не допускат експлоатация на съоръжения:

1. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2005 г., доп., бр. 86 от 2007 г.) с промени в устройството, които водят до несъответствие с нормативните изисквания или с техническата документация на производителя;

2. които показват повреда или неизправност при работа;

3. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) които не са регистрирани или не са пуснати в експлоатация от органите за технически надзор или не им е извършен първоначален и/или периодичен технически преглед по този закон или наредбите по прилагането му.

Чл. 47. (1) (Предишен текст на чл. 47 - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Главна дирекция "Инспекция за държавен технически надзор" обследва и анализира причините и условията за възникването на аварии и злополуки със съоръжения с повишена опасност и предприема необходимите мерки за предотвратяване на аварии.

(2) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) За установяване на причините и условията за възникване на аварии със съоръжения с повишена опасност служителите на Главна дирекция "Инспекция за държавен технически надзор" могат да възлагат извършването на

експертизи, които включват изпитвания и/или изследвания на съоръженията, на елементи от тях или на устройствата им за безопасност.

(3) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Разходите за извършване на експертизите по ал. 2 са за сметка на ползвателите на авариралите съоръжения с повишена опасност.

Чл. 48. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 45 от 2005 г., предишен текст на чл. 48, бр. 86 от 2007 г.) Органите за технически надзор за извършване на надзорната дейност съгласно наредбите по чл. 31 имат право на достъп до съоръженията с повишена опасност и обектите, в които те се произвеждат, монтират, поддържат, ремонтират и експлоатират, независимо от формата на собственост, както и да получават от собствениците или ползвателите, работодателите, длъжностните лица, работниците, служителите и други лица всички необходими сведения, документи, помощни средства и персонал, проби и материали за изпитвания и изследвания.

(2) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Лицата по ал. 1 са длъжни при поискване незабавно да предоставят на органите за технически надзор исканите сведения, документи, помощни средства, персонал, проби или материали.

Чл. 49. (1) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г.) За неизпълнение на установените изисквания в тази глава и в наредбите по чл. 31 служителите от Главна дирекция "Инспекция за държавен технически надзор" прилагат следните принудителни административни мерки:

1. (изм. и доп. - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) издават задължителни писмени предписания на собственици или ползватели, работодатели, длъжностни и други лица;

2. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) разпореждат писмено спиране на експлоатацията на предприятия и/или съоръжения с повишена опасност.

(2) При неизпълнение на разпореждане за спиране експлоатацията на предприятие или съоръжение с повишена опасност те се спират със съдействието на органите на Министерството на вътрешните работи и на Дирекцията за национален строителен контрол към Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г.) Принудителните административни мерки могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Жалбата не спира изпълнението на мерките.

Глава шеста

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 50. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., бр. 45 от 2005 г., бр. 86 от 2007 г.) Лице, което нарушава разпоредбите на чл. 3 или 4, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв. или с имуществена санкция от 5000 до 15 000 лв.

Чл. 51. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., бр. 86 от 2007 г.) Лице, което състави и/или използва декларация за съответствие със съдържание, което не съответства на съдържанието, определено в наредбите по чл. 7 и/или в мерките по прилагането по чл. 26а, или с директивите от "Нов по жо д", се наказва с глоба от 300 до 1000 лв. или с имуществена санкция от 1000 до 5000 лв., ако с деянието не се извършва престъпление.

Чл. 51а. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2002 г., изм., бр. 45 от 2005 г.) Лице, което пуска на

пазара и/или пуска в действие продукти с маркировка за съответствие в нарушение на наредбата по чл. 24, се наказва с глоба от 300 до 800 лв. или с имуществена санкция от 500 до 1000 лв.

Чл. 51б. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2002 г., изм. и доп., бр. 45 от 2005 г., доп., бр. 86 от 2007 г.) Лице, което пуска на пазара и/или пуска в действие продукти с маркировка за съответствие и допълнителна маркировка или с декларация за съответствие, без да е оценено съответствието им със съществените изисквания, определени в наредбите по чл. 7 и/или с изискванията за екопроектиране, определени в мерките по прилагането по чл. 26а, се наказва с глоба от 3000 до 8000 лв. или с имуществена санкция от 5000 до 10 000 лв.

Чл. 51в. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2002 г., изм. и доп., бр. 45 от 2005 г., доп., бр. 86 от 2007 г.) Лице, което пуска на пазара и/или пуска в действие продукти без маркировка, без допълнителна маркировка или без декларация за съответствие, когато такава се изисква от наредбите по чл. 7 и/или с изискванията за екопроектиране, определени в мерките по прилагането по чл. 26а, се наказва с глоба от 500 до 800 лв. или с имуществена санкция от 1500 до 3000 лв.

Чл. 51г. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Лице, което пуска на пазара и/или пуска в действие продукти с маркировка в нарушение на изискванията на Регламент (ЕО) № 2422/2001 на Европейския парламент и на Съвета за програмата на Общността за етикетиране на офис оборудване по отношение на енергийната ефективност, се наказва с глоба от 3000 до 8000 лв. или с имуществена санкция от 5000 до 10 000 лв.

Чл. 52. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., бр. 45 от 2005 г., бр. 86 от 2007 г.) Лице, което не изпълни задълженията си по чл. 25 или чл. 26, ал. 1 или 2, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв. или с имуществена санкция от 5000 до 10 000 лв.

Чл. 52а. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2002 г., изм., бр. 45 от 2005 г., бр. 86 от 2007 г.) Лице, което пуска на пазара и/или пуска в действие продукти, без да е посочило върху тях наименованието и/или адреса си на управление или без инструкция и/или указание за употреба на български език, се наказва с глоба от 200 до 500 лв. или с имуществена санкция от 500 до 2000 лв.

Чл. 52б. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2002 г., изм. и доп., бр. 45 от 2005 г., изм., бр. 86 от 2007 г.) Търговец, който предлага продукти без маркировка за съответствие или без допълнителна маркировка, когато такава се изисква в наредбите по чл. 7 и/или в мерките по прилагането по чл. 26а, се наказва с глоба или с имуществена санкция от 250 до 1000 лв.

Чл. 52в. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2002 г., изм., бр. 45 от 2005 г., изм. и доп., бр. 86 от 2007 г.) Търговец, който предлага продукти без декларация за съответствие, когато такава се изисква от наредбите по чл. 7 и/или от мерките по прилагането по чл. 26а, се наказва с глоба или с имуществена санкция от 250 до 1000 лв.

Чл. 52г. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2002 г., изм., бр. 45 от 2005 г., бр. 86 от 2007 г.) Търговец, който предлага продукти без обозначение на наименованието или адреса на управление на лицето, което ги пуска на пазара и/или ги пуска в действие, се наказва с глоба или с имуществена санкция от 250 до 1000 лв.

Чл. 52д. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2002 г., изм., бр. 45 от 2005 г., бр. 86 от 2007 г.) Търговец, който предлага продукти без инструкция и/или указание за употреба на български език, се наказва с глоба или с имуществена санкция от 250 до 1000 лв.

Чл. 52е. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Търговец, който предлага продукти с маркировка в нарушение на изискванията на Регламент (ЕО) № 2422/2001 на Европейския парламент и на Съвета за програмата на Общността за етикетиране на офис оборудване по отношение

на енергийната ефективност, се наказва с глоба 250 лв. или с имуществена санкция 1000 лв.

Чл. 53. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., доп., бр. 45 от 2005 г., изм., бр. 86 от 2007 г.) За неизпълнение или за нарушение на задължителните предписания по чл. 30а, ал. 1, 2 и 4 и чл. 30в, ал. 1 виновните лица се наказват с глоба от 300 до 1000 лв. или с имуществена санкция от 1000 до 5000 лв.

Чл. 53а. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) За други нарушения на наредбите по чл. 7 и/или на мерките по прилагането по чл. 26а виновните лица се наказват с глоба от 300 до 1000 лв. или с имуществена санкция от 1000 до 5000 лв.

Чл. 54. (1) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., бр. 45 от 2005 г., бр. 95 от 2005 г., изм. и доп., бр. 86 от 2007 г.) Актовете за установяване на нарушенията по чл. 50, 51, 51а - 51г, 52, 52а - 52е, 53, 53а и 56 се съставят от длъжностни лица, определени от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 45 от 2005 г., изм., бр. 95 от 2005 г.) Наказателните постановления се издават от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или от оправомощени от него длъжностни лица.

(3) (Нова - ДВ, бр. 93 от 2002 г., изм. и доп., бр. 45 от 2005 г.) Не подлежат на обжалване наказателни постановления, с които е наложена глоба до 500 лв. или имуществена санкция до 1000 лв. включително.

Чл. 55. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 93 от 2002 г.) За неизпълнение или нарушение на разпоредбите на чл. 36, 44, чл. 46, ал. 1, т. 1, 6 и 7 и ал. 2 или при неизпълнение на принудителните административни мерки по чл. 49, ал. 1 физическите лица се наказват с глоба от 500 до 10 000 лв., а юридическите лица и едноличните търговци - с имуществена санкция в същия размер.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 93 от 2002 г.) За други нарушения на глава пета на закона и наредбите по неговото прилагане наказанието е глоба или имуществена санкция от 100 до 2000 лв.

Чл. 56. (Доп. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Който пречи или не предоставя документите по чл. 30ж, ал. 1, т. 4 на органите за надзор на пазара и органите за технически надзор да изпълняват служебните си задължения, се наказва с глоба от 200 до 2000 лв.

Чл. 57. Когато нарушенията на този закон или разпоредбите по прилагането му са извършени от лицата, които обслужват съоръжения с повишена опасност, нарушителите могат да бъдат лишени от придобитата правоспособност за срок от един месец до две години.

Чл. 58. (1) (Доп. - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) Нарушенията на глава пета на закона и разпоредбите по нейното прилагане и нарушенията по чл. 56 се установяват с актове, съставени от служителите от Главна дирекция "Инспекция за държавен технически надзор".

(2) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г.) Наказателните постановления се издават от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или от оправомощени от него длъжностни лица.

(3) (Нова - ДВ, бр. 93 от 2002 г.) Не подлежат на обжалване наказателните

постановления, с които е наложена глоба до 600 лв. включително или имуществена санкция до 1000 лв. включително.

Чл. 58а. (Нов - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) За неизпълнение на задълженията по чл. 14а или чл. 14б се налага имуществена санкция в размер 600 лв.

(2) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) При повторно неизпълнение на задълженията по ал. 1 се налага имуществена санкция или глоба в размер 1000 лв.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., предишна ал. 2, бр. 86 от 2007 г.) Актовете за установяване на нарушенията по ал. 1 се съставят от определени от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, съответно от министъра на регионалното развитие и благоустройството, длъжностни лица от съответната администрация. Наказателните постановления се издават от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, съответно от министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Чл. 59. Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 59а. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) (1) Когато нарушителят не се яви за съставяне на акта за административно нарушение от контролните органи, актът се изпраща незабавно за връчване от общината или кметството по адреса на управление на юридическото лице или едноличния търговец. Те са длъжни да уведомят нарушителя със съобщение срещу разписка за депозирания акт и в 14-дневен срок от датата на получаването му да го връчат. При неявяване на нарушителя актът се подписва от оправомощено длъжностно лице от общината или кметството и не се връчва. След връщането на акта в двумесечен срок се издава наказателно постановление, което влиза в сила от датата на издаването.

(2) В наказателните постановления се посочва, че наложената глоба или имуществена санкция, както и разходите за вземане и изпитване на пробите от продуктите, постъпват по бюджетната сметка на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор и служат като покана за доброволно изпълнение след влизането им в сила.

(3) Когато нарушителят не е открит на адреса, посочен при връчването на акта за установяване на административно нарушение, или е напуснал страната, или е посочил адрес само в чужбина, наказателното постановление не се връчва. Постановлението се смята за влязло в сила два месеца след издаването му.

(4) Постъпленията по ал. 2 се разходват за:

1. изграждане, поддържане и развитие на материалната база, свързана с надзорните дейности;

2. повишаване на квалификацията и допълнително материално стимулиране на служителите, определени от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор; размерът на допълнителното материално стимулиране на едно лице за една календарна година не може да превишава неговото 8-месечно основно възнаграждение.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (1) (Предишен текст на § 1 - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) По смисъла на закона:

1. "Продукт" е материален резултат от дейности или процеси, включващи технически средства, преработени материали и други.

2. (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2005 г., доп., бр. 86 от 2007 г.) "Хармонизиран европейски стандарт" е европейски стандарт, приет от европейска организация по стандартизация в изпълнение на мандат на Европейската комисия, чийто номер и връзка с директива се публикува в Официален вестник (Official Journal) на Европейския съюз с цел да се създаде европейско изискване, съответствието с което не е задължително.

2а. (Нова - ДВ, бр. 76 от 2006 г.) "Европейско техническо одобрение" е положителна техническа оценка на годността за употреба на даден строителен продукт по предназначението му, която се основава на съществените изисквания към строежите, за които продуктът се използва. Европейското техническо одобрение се издава от орган - член на Европейската организация за технически одобрения.

2б. (Нова - ДВ, бр. 76 от 2006 г.) "Призната национална техническа спецификация" е национален стандарт, за който след съгласуване с държавите - членки на Европейския съюз, пред Европейската комисия е доказано, че произведените в съответствие с него продукти отговарят на съществените изисквания към строежите.

3. (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2005 г., бр. 86 от 2007 г.) "Пускане на пазара" е предоставянето на всеки отделен продукт, предназначен за крайна употреба, безплатно или срещу заплащане, независимо от техниката на продаване, за първи път на пазара на Европейския съюз и на държавите от Европейското икономическо пространство, при което той преминава от етапа на производство или внос към етапа на разпространение и/или използване.

4. (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2005 г., бр. 86 от 2007 г.) "Пускане в действие" е началото на първо ползване на продукта от крайния потребител в Европейския съюз.

5. (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2005 г., доп., бр. 86 от 2007 г.) "Производител" е всяко физическо или юридическо лице, което е отговорно за проектирането и производството на продукт и за съответствието му с изискванията на закона с оглед пускането му на пазара и/или пускането му в действие от негово име или което променя, съществено модифицира и преправя продукта или го произвежда за собствени нужди.

5а. (Нова - ДВ, бр. 45 от 2005 г., изм., бр. 86 от 2007 г.) "Вносител" е физическо или юридическо лице, което е установено в Европейския съюз и което внася продукти от трети държави на пазара на Европейския съюз.

6. (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) "Оценяване на съответствието" е всяка дейност, която определя пряко или непряко дали съответни изисквания са удовлетворени.

6а. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) "Нотифициран орган" е орган за оценяване на

съответствието с доказана компетентност да изпълнява процедури за оценяване на съответствието, който е обявен пред Европейската комисия и пред държавите-членки на Европейския съюз; обявяването включва процедурите, които е компетентен да изпълнява, и продуктите, по отношение на които може да ги прилага.

7. "Акредитация" е процедура, чрез която упълномощен орган официално признава, че даден орган или лице е компетентен да изпълнява определени задачи.

7а. (Нова - ДВ, бр. 45 от 2005 г.) "Сертификат за акредитация" е документ, издаден от Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация" или от чуждестранен орган за акредитация, който е страна по споразумение за взаимно признаване в организация, на която е член Изпълнителната агенция "Българска служба за акредитация".

8. "Надзор на пазара" е съвкупност от методите, процедурите и дейността на институциите, необходими, за да се осигури продуктите на пазара да отговарят на изискванията, приложими към тях, да имат съответната маркировка и да са придружени от необходимата техническа документация.

9. (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., доп., бр. 45 от 2005 г.) "Ползвател" е собственикът или всяко физическо или юридическо лице, което ползва съоръжения с повишена опасност по силата на договор или на друго правно основание.

10. (Нова - ДВ, бр. 93 от 2002 г., изм., бр. 45 от 2005 г.) "Търговец" е всяко физическо или юридическо лице, участващо в процеса на реализация на продуктите, което ги предлага безплатно или срещу заплащане, след като те вече са били пуснати на пазара.

11. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) "Енергопотребяващ продукт (ЕПП)" е продукт, който, след като е пуснат на пазара и/или е пуснат в действие, е зависим от използването на енергия (електричество, твърди горива и възобновяеми енергийни източници), за да работи по предназначението си, или продукт за създаването, пренасянето и измерването на такава енергия, включително части, зависими от използването на енергия и предназначени за монтиране в ЕПП, които се пускат на пазара и/или се пускат в действие като отделни части за крайни потребители и за които може да се направи независима оценка на екологичното им представяне.

12. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) "Компоненти и монтажни възли" са части, предназначени за монтиране в ЕПП, които не се пускат на пазара и/или не се пускат в действие като отделни части за крайни потребители и за които не може да се направи независима оценка на екологичното им представяне.

13. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) "Мерки по прилагането" са актове, приети в съответствие с Директива 2005/32/ЕО, които определят изискванията за екопроектиране за определени ЕПП или за определени екологични аспекти, включително и наредбите по чл. 26а, ал. 2.

14. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) "Материали" са всички материали, използвани през жизнения цикъл на ЕПП.

15. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) "Проектиране на продукт" е съвкупност от процеси, които трансформират изискванията за безопасност, техническите, функционалните, пазарните, правните и други изисквания, на които трябва да отговаря ЕПП, в техническа спецификация на този ЕПП.

16. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) "Екологичен аспект" е елемент или функция на ЕПП, който може да си взаимодейства с околната среда през неговия жизнен цикъл.

17. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) "Въздействие върху околната среда" е всяка промяна на околната среда, която изцяло или частично е предизвикана от ЕПП през неговия жизнен цикъл.

18. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) "Жизнен цикъл" са последователните и взаимосвързани етапи на ЕПП от влагането на суровината до крайното му депониране като отпадък.

19. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) "Повторна употреба" е всяка операция, чрез която ЕПП или неговите компоненти, след като са достигнали края на първата им употреба, се използват повторно за целта, за която са били създадени, включително продължаване използването на ЕПП, който е върнат в събирателен пункт, на дистрибутор, на преработвател на вторични суровини или на производител, както и повторно използване на ЕПП след обновяване.

20. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) "Рециклиране" е преработване в производствени условия на отпадъчни материали с цел да бъдат използвани за първоначалното си предназначение или за други цели, с изключение на оползотворяването на енергия.

21. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) "Оползотворяване на енергия" е използването на горивни отпадъци като средство за производство на енергия чрез директно изгаряне със или без други отпадъци, при което се оползотворява топлинната енергия.

22. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) "Оползотворяване" е всяка от приложимите операции за отпадъци, предвидена в § 1, т. 17 от допълнителните разпоредби на Закона за управление на отпадъците.

23. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) "Отпадък" е вещество или предмет в категориите, посочени в § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за управление на отпадъците, което собственикът му изхвърля, възнамерява да изхвърли или трябва да изхвърли.

24. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) "Опасен отпадък" е отпадъкът съгласно § 1, т. 4 от допълнителните разпоредби на Закона за управление на отпадъците.

25. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) "Екологичен профил" е описание в съответствие с мерките по прилагането по чл. 26а за ЕПП на входните и на изходните елементи (например материали, емисии и отпадъци), свързани с ЕПП през целия му жизнен цикъл, които имат значение от гледна точка на въздействието на продукта върху околната среда и са изразени

във физически количества, които могат да се измерят.

26. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) "Резултатност спрямо околната среда" на ЕПП са резултатите от управлението на екологичните аспекти на ЕПП от страна на производителя, отразени в техническата документация за продукта.

27. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) "Подобряване на резултатността спрямо околната среда" е процесът на повишаване на резултатността спрямо околната среда на ЕПП при следващи негови поколения, но не задължително за всички екологични аспекти на продукта едновременно.

28. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) "Екопроектиране" е интегрирането на екологичните аспекти в процеса на проектиране на продукта с цел подобряване на екологично представяне на ЕПП през целия му жизнен цикъл.

29. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) "Изискване за екопроектиране" е изискване към ЕПП или към процеса на проектиране на ЕПП, предназначено да подобри екологичното му представяне, или изискване за представяне на информация, свързана с екологичните аспекти на ЕПП.

Изискванията за екопроектиране са:

а) "Генерични изисквания за екопроектиране" - всяко изискване за екопроектиране, основано на екологичния профил като цяло на ЕПП, без да са определени допустимите гранични стойности за конкретните екологични аспекти;

б) "Специфични изисквания за екопроектиране" - измеримо, включително количествено, изискване за екопроектиране, свързано с конкретен екологичен аспект на ЕПП, като например консумация на енергия при употреба, изчислена за единица резултат от дейността.

30. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) "Системно" е извършването на три или повече нарушения на този закон или на нормативните актове по прилагането му в рамките на две календарни години.

31. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) "Директиви от "Нов подход" на Европейския съюз" са директивите, чиито разпоредби се въвеждат с наредбите по чл. 7.

32. (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) "Повторно" е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което на нарушителя е наложено наказание за същото по вид нарушение.

(2) (Нова - ДВ, бр. 45 от 2005 г., доп., бр. 76 от 2006 г., изм., бр. 86 от 2007 г.) Европейските технически одобрения се издават от нотифицирани пред Европейската комисия за издаване на европейски технически одобрения лица - членове на Европейската организация за технически одобрения.

(3) (Нова - ДВ, бр. 45 от 2005 г., отм., бр. 86 от 2007 г.).

§ 1а. (Нов - ДВ, бр. 45 от 2005 г., изм., бр. 95 от 2005 г., отм., бр. 86 от 2007 г.).

§ 2. (1) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., доп., бр. 86 от 2007 г.) Лицата, които представят на панаири, изложби и демонстрации продукти, които не са оценени за съответствие със съществените изисквания и/или с изискванията за екопроектиране, са длъжни да обявят това на видно място, както и че те не се пускат на пазара и/или не се пускат в действие до постигането на такова съответствие и да предприемат необходимите мерки, за да гарантират безопасността по време на представянето.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г.) Органите за надзор на пазара предприемат действия, за да установят изпълнението на задълженията по ал. 1.

§ 3. (1) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., бр. 86 от 2007 г.) Наименованията и регистрационните номера на българските стандарти, въвеждащи хармонизирани европейски стандарти, се публикуват от Българския институт за стандартизация. При публикуването на стандартите задължително се посочва връзката със съответната наредба.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 93 от 2002 г.) Стандартите по ал. 1 се въвеждат идентично чрез публикуване на текста на стандарта в превод на български език или чрез потвърждаване за прилагане като български стандарти по реда на Закона за националната стандартизация.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., бр. 86 от 2007 г.) Прилагането на стандартите по чл. 5, ал. 1 е доброволно в областта на прилагане на наредбите по чл. 7. Прилагането на техническите спецификации по чл. 5, ал. 2 е задължително, с изключение на случаите, определени с наредбата по чл. 7, въвеждаща Директива 89/106/ЕИО на Съвета относно сближаването на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки по отношение на строителните продукти, изменена с Директива 93/68/ЕИО.

(4) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Списък на техническите спецификации по чл. 5, ал. 3 се публикува от Българския институт за стандартизация съгласувано с министъра на регионалното развитие и благоустройството.

§ 3а. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2002 г.) За целите на прилагането на наредбата, която въвежда Директивата на Европейския съюз 73/23/ЕЕС (ОJ L 77 от 26.III.1973 г.) за хармонизация на законовите разпоредби на страните-членки, отнасящи се до електрически съоръжения, предназначени за използване в определени граници на напрежението, изменена с Директива 93/68/ЕЕС (ОJ L 220 от 30.VIII.1999 г.), лицата, които изготвят експертен доклад за съответствието, получават разрешение по реда на глава трета.

§ 4. (Доп. - ДВ, бр. 93 от 2002 г., изм., бр. 45 от 2005 г., бр. 88 от 2005 г., бр. 95 от 2005 г.) Техническият надзор на съоръженията с повишена опасност в Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи и Министерството на транспорта се осъществява по реда на този закон и разпоредбите по прилагането му от техни специализирани органи под методическото ръководство на председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор. Организацията, задачите и функциите на тези органи се уреждат с правилници, издадени от съответните министри.

§ 4а. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2002 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) Техническият надзор на съоръженията с повишена опасност, монтирани на подвижен железопътен състав, независимо от тяхната собственост, се осъществява от специализирания орган по §

4 на Министерството на транспорта.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г.) Правилата, нормите и изискванията за устройството и безопасната експлоатация на съоръженията по ал. 1, за които няма наредби по чл. 31, се определят с наредби на министъра на транспорта.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2005 г., бр. 88 от 2005 г.) За заверка на документите по чл. 35, за издаване на разрешения по чл. 40, за технически прегледи, проверки и изпитвания на съоръжения с повишена опасност по чл. 42, ал. 1, извършвани от специализирания орган на Министерството на транспорта по § 4, се събират държавни такси по тарифа, одобрена от Министерския съвет по предложение на министъра на транспорта.

§ 5. (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2002 г.) Председателят на Агенцията за ядрено регулиране или оправомощени от него длъжностни лица осъществяват контрол за техническата безопасност на съоръжения с повишена опасност на територията на ядрени централи.

§ 6. (Отм. - ДВ, бр. 18 от 2003 г., нов, бр. 86 от 2007 г.) (1) Председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор осъществява надзор на пазара за използването на маркировката съгласно Регламент (ЕО) № 2422/2001 на Европейския парламент и на Съвета за програмата на Общността за етикетиране на офис оборудване по отношение на енергийната ефективност.

(2) Техническите изисквания към офис оборудването са посочени в приложение "С" на Споразумението между правителството на Съединените американски щати и Европейската комисия за координация на програмите за етикетиране на офис оборудване по отношение на енергийната ефективност, одобрено с Решение 2006/1005/ЕО на Съвета.

§ 6а. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) За лицата, които кандидатстват за получаване на разрешение за оценяване на съответствието и за издаване на българско техническо одобрение за продуктите по чл. 5, ал. 3, се прилагат разпоредбите на глава трета, с изключение на нотификацията им пред Европейската комисия. Идентификационните номера на тези лица се определят от министъра на регионалното развитие и благоустройството.

§ 6б. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2007 г.) Глава трета "а" въвежда разпоредбите на Директива 2005/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към енергоемките продукти и за изменение на Директива 92/42/ЕИО на Съвета и директиви 96/57/ЕО и 2000/55/ЕО на Европейския парламент и на Съвета.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 7. Този закон отменя:

1. Член 54, чл. 199, ал. 2 и чл. 201, ал. 7 от Закона за териториално и селищно устройство (обн., ДВ, бр. 29 от 1973 г.; попр., бр. 32 от 1973 г.; изм. и доп., бр. 87 от 1974 г., бр. 3 и 102 от 1977 г., бр. 36 от 1979 г., бр. 3 от 1980 г., бр. 45 от 1984 г., бр. 19 от 1985 г., бр. 36 от 1986 г., бр. 14 от 1988 г., бр. 31 от 1990 г.; попр., бр. 32 от 1990 г.; изм., бр. 15 от 1991 г.; изм. и доп., бр. 63 от 1995 г., бр. 104 от 1996 г., бр. 41 и 79 от 1998 г.; попр., бр. 89 от 1998 г.; изм., бр. 124 и 133 от 1998 г., бр. 26 от 1999 г.).

2. Член 9 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд (ДВ, бр. 124 от 1997 г.).

ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за техническите изисквания към продуктите

(ДВ, бр. 93 от 2002 г., в сила от 2.12.2002 г.)

.....
Допълнителна разпоредба

§ 52. (В сила от 9.11.2002 г.) Навсякъде в закона думите "Държавната агенция по стандартизация и метрология" се заменят с "Държавната агенция за метрология и технически надзор".

Преходни и заключителни разпоредби

§ 53. Лицата, получили разрешение за извършване на оценяване на съответствието до влизане в сила на закона, могат да извършват оценяване на съответствието до изтичането на срока на действие на разрешението.

§ 54. Законът влиза в сила два месеца след обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на § 52, който влиза в сила от 9 ноември 2002 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Закона за изменение и допълнение на Закона за техническите изисквания към продуктите

(ДВ, бр. 45 от 2005 г.)

§ 67. (1) Лицата, оправомощени до 1 декември 2002 г. да осъществяват технически надзор на съоръжения с повишена опасност, могат да осъществяват технически надзор до изтичането на срока на валидност на заповедта за оправомощаване.

(2) Лицата по ал. 1 се проверяват от Държавната агенция за метрология и технически надзор чрез Главна дирекция "Инспекция за държавен технически надзор" съгласно чл. 34б и заповедите за оправомощаване се отнемат в случаите по чл. 34а, ал. 9.

§ 68. (1) Лицата, получили до влизането в сила на закона разрешение по чл. 36, могат да осъществяват дейността, за която са получили разрешението до изтичането на срока на неговата валидност.

(2) Лицата по ал. 1 се проверяват от Държавната агенция за метрология и технически надзор чрез Главна дирекция "Инспекция за държавен технически надзор" съгласно чл. 36а и разрешенията се отнемат в случаите по чл. 36а, ал. 4.

§ 69. Параграф 47, т. 2 влиза в сила от 1 януари 2006 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Закона за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията

(ДВ, бр. 76 от 2006 г., в сила от 1.01.2007 г.)

.....
§ 8. Техническите паспорти на съществуващите строежи в експлоатация - държавна и

общинска собственост, извън случаите по чл. 176а, ал. 1, се съставят до 31 декември 2011 г. Сроковете за съставяне на техническите паспорти за отделните категории строежи се определят в наредбата по чл. 176а, ал. 6.

§ 9. Наредбите по този закон се издават или приемат до 31 декември 2006 г.

.....
ЗАКОН за изменение и допълнение на

Закона за техническите изисквания към продуктите

(ДВ, бр. 86 от 2007 г.)

.....
Допълнителна разпоредба

§ 74. Навсякъде в закона думата "инспекторите" се заменя със "служителите", а думите "Държавната агенция за метрология и технически надзор" се заменят с "Държавната агенция за метрологичен и технически надзор".

Преходни и заключителни разпоредби

§ 75. (1) Лицата и структурно обособените части, получили до влизането в сила на този закон лицензия за осъществяване на технически надзор на съоръжения с повишена опасност, са длъжни в срок 9 месеца от влизането му в сила да приведат дейността си в съответствие с изискванията на чл. 34а, ал. 2 и 3.

(2) Когато при проверките по чл. 34б, ал. 1 се установи неизпълнение на изискването по ал. 1 и ако несъответствията не бъдат отстранени след предоставянето на възможност за отстраняването им, председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор отнема лицензията или ограничава обхвата ѝ.

.....